

KRAJOWA RADA KURATORÓW

WARSZAWA

00-950 Warszawa, Al. Ujazdowskie 11

e-mail: krajowarada.kuratorow@o2.pl

tel. 603 294 416, 730 492 900, 695 923 808

Warszawa, 20 lutego 2020 roku

KRK 6/V/2020

Tendencje zmian w zakresie spraw rejestrowanych w MS-S40

analiza porównawcza danych z 31.12.2019 do danych z 31.12.2018 roku
(na podstawie MS-S40)

Autor opracowania:

Jan Waclawiak- Zastępca Przewodniczącego komisji

w ramach prac

**Komisji Monitorowania warunków pracy, płacy
i obciążeń obowiązkami Krajowej Rady Kuratorów**

ANALIZA OPISOWA- ZESTAWIENIE ZBIORCZE POLSKA

Część I Kuratorzy dla dorosłych

Dział 1. Ewidencja wykonywanych działań

lata/liczba spraw	stan pocz.	wpływ	wpływ % stanu pocz.	zakończono	zakończono % stanu pocz.	stan na koniec
2010	449 796	302 330	67,2%	309 671	68,8%	442 455
2011	442 439	298 026	67,4%	296 512	67,0%	443 953
2012	442 030	307 859	69,6%	374 988	84,8%	374 910
2013	374 447	385 316	102,9%	358 360	95,7%	401 403
2014	401 403	319 624	79,6%	340 982	84,9%	380 045
2015	356 438	368 675	103,4%	380 381	106,7%	344 732
2016	341 709	313 864	91,9%	343 830	100,6%	311 743
2017	311 743	285 357	91,5%	320 571	102,8%	276 529
2018	276 529	280 448	101,4%	290 305	105%	266 672*
2019	264 994*	289 822	109,4%	286 725	108,2%	268 091
Razem		3 151 321		3 302 325		

Tabela 1.

* pomiędzy 31.12.2018 r. a 01.01.2019 r. zniknęło **1 678 spraw**, ze względu na korekty MS-S40; najwięcej spraw ubyło na przełomie lat 2014/2015 – 23 607 spraw, głównie ze względu na zmiany organizacyjne;

1. Poziom ogólny.

Po raz pierwszy od roku 2013 odnotowano nieznaczne zwiększenie stanu spraw o 3 097 (wzrost na poziomie 1,2%). Po raz pierwszy od 2015 roku zwiększył się też wpływ spraw o 9.374 spraw (3,3%). Od 2015 roku spada też liczba spraw zakończonych. Tendencja ta utraciła jednak początkową dynamikę. W stosunku do roku 2018 był to już niewielki spadek, zaledwie o 3 580 (1,2%). W największym stopniu wpływa na to zwiększenie wpływu długich spraw z orzeczoną karą ograniczenia wolności. Niższą wartość niż w latach minionych osiągnął też słynny już wskaźniki opanowania wpływu – ze 103,5% w roku 2018 spadł do 98,9% w roku 2019. Wcześniej od 2015 roku regularnie przekraczał on 100%- w roku 2017 wyniósł aż 112,3%. Analiza ogólnego ruchu spraw uprawnia do sformułowania wniosku, że w obszarze tym doszło do wyraźnej stabilizacji.

Zwiększa się jednocześnie procentowy udział kuratorów zawodowych w prowadzeniu wszystkich spraw liczonych obecnie do obciążenia - z 75,8% w roku 2016 do 87,9% na koniec 2018 roku i **92,1%** na koniec 2019 roku.

2. Dozory.

Następuje dalszy spadek udziału dozorów w stosunku do wszystkich spraw liczonych do obciążenia. Na koniec roku 2017 dozory stanowiły jeszcze 41,9% wszystkich spraw liczonych do obciążenia. Na koniec 2018 roku udział dozorów wynosił już tylko 33,6%, na koniec 2019 roku **udział dozorów spadł do 27,4%**. Jeszcze wyraźniej opisywane zjawisko uwidacznia się w ujęciu procentowego udziału dozorów w ogólnej liczbie spraw przekazywanych do zespołów kuratorskich. Na koniec 2018 roku udział

dozorów **w ogólnej liczbie spraw wpływających do zespołu** wynosił już tylko 15,3%, na koniec zaś 2019 roku **spadł do 13,8% (38 932 spraw)**.

Odnotowano dalsze zmniejszenie stanu spraw Doz o 16 184 (18,1%). Wpływ dozorów w stosunku do roku 2018 zmniejszył się o 3 887 spraw (**9,1%**). Największe spadki wpływu dotyczą dozorów przy warunkowym zawieszeniu wykonania kary (sprawy te wpływają teraz jako Kkow). Dozorów przy warunkowym zawieszeniu wykonania kary wpłynęło mniej o 2 839 spraw (10,1%). W dalszej kolejności spadki wpływu dotyczą warunkowych zwolnień (te z kolei mogą wpływać jako Doz el.). Tych spraw wpłynęło mniej o 1 238 (10,2%). Następuje dalszy niewielki wzrost wpływu dozorów przy warunkowym umorzeniu postępowania - wzrost o 195 spraw (7,5%). Wystąpił niewielki spadek wpływu dozorów w trybie art. 97§1 k.k. i art. 202b§1 k.k.w. - o 5 spraw (11%), jednak ze względu na swoją specyfikę, stan tych spraw ma tendencję wzrostową - z 44 spraw do 50 spraw na koniec 2019 roku. Ze zrozumiałych względów nastąpił też dalszy spadek ogólnej liczby dozorów zakończonych o 14 167 spraw (20,5%).

Zwiększa się natomiast procentowy udział kuratorów zawodowych w sprawowaniu dozorów - z 50,2% w roku 2016 do 63,9% na koniec 2018 roku i **71,2%** na koniec 2019 roku.

3. Kara ograniczenia wolności i praca społecznie użyteczna.

Na koniec roku 2017 sprawy Kkow stanowiły 41,9% wszystkich spraw liczonych do obciążenia. Na koniec 2018 roku udział spraw Kkow wynosił już 48,4%, na koniec 2019 roku **udział spraw Kkow wzrósł do 52,9%**. Jeszcze wyraźniej widać opisywane zjawisko w kontekście udziału Kkow w sprawach wpływających do zespołów. Na koniec 2018 roku udział Kkow w sprawach wpływających wynosił już 68,8%, zaś na koniec 2019 roku **udział wpływu spraw Kkow wzrósł do 70,2%**.

W zakresie stanu ogólnej liczby spraw Kkow obserwowalna jest stała tendencja wzrostowa - wzrost o 12.984 spraw (9,9%). Wynika to z jednej strony z ciągłego wzrostu liczby nowych spraw - wzrost o 10.583 spraw (5,5%) czemu towarzyszy nieco mniejszy wzrost liczby spraw zakończonych - wzrost o 8.416 spraw (4,6%). Spowodowane jest to głównie obserwowalną tendencją wydłużania czasu na jaki kara ograniczenia wolności jest orzekana. W zakresie struktury spraw obserwowane jest również dalsze zróżnicowanie. W 2017 roku udział spraw **psu** wpływających do zespołów w stosunku do wszystkich spraw Kkow wynosił 42,9%. Na koniec 2018 roku udział ten spadł do 34,3%, zaś na koniec 2019 roku udział spraw psu wpływających spadł do **29,0%**.

W pozostałych wierszach MS-S40 po stronie wpływu zmiany wyglądają następująco:

- praca na cele społeczne - wzrost o 17 582 sprawy (14,3%)
- kontrola miejsca pobytu z zastosowaniem SDE - w roku 2019 roku wpłynęło jeszcze 8 takich spraw (na koniec roku ciągle jeszcze było 9 spraw tej formy kary)
- wo i obowiązki z art. 72§1 pkt 4-7a k.k. - wzrost o 452 sprawy (17,8%)
- w tym wyłącznie obowiązki - w 2019 roku wpłynęło jeszcze 41 takich spraw (na koniec roku ciągle jeszcze było 18 spraw tej formy kary)
- potrącenia z wynagrodzenia - wzrost o 756 spraw (23,8%)- konsekwencja zmian zachodzących na rynku pracy.

Obserwowany jest stały wzrost udziału spraw orzekanych w formie potrąceń z wynagrodzenia. Na koniec 2017 roku udział takich spraw wpływających w ramach Kkow wynosił 1,3%, na koniec 2018 roku udział ten wynosił już 1,6%, zaś na koniec 2019 roku udział spraw w formie potrąceń wpływających do zespołów wzrósł do **1,9%**. Praktycznie zaś, ze względu na możliwość uzyskania zgody na zmianę formy kary, udział tej formy kary na koniec 2019 roku wynosił **2,5%**.

4. Inne zadania.

Na koniec 2019 roku odnotowano 53.010 takich spraw. Grupa spraw „inne zadania” wykazuje obecnie tendencję wzrostową – wzrost stanu o 4 854 spraw (**10,1%**). Jednocześnie następuje stopniowy wzrost udziału tej grupy spraw w ogólnym obciążeniu sprawami. W 2017 roku udział tej grupy spraw w ogólnym obciążeniu wynosił 15,8%. Na koniec 2018 roku udział ten wynosił 18,1%, zaś na koniec 2019 roku udział tych spraw w obrębie grupy wynosił **19,8%**.

W obrębie tej grupy nastąpiło wyhamowanie spadku udziału spraw związanych z kontrolą wykonania obowiązków probacyjnych. O ile w 2014 roku sprawy **O** (związane z kontrolą obowiązków bez dozoru) stanowiły 87,4% wszystkich spraw w tej grupie, to na koniec 2017 roku ich udział spadł do zaledwie 76,3%. Na koniec 2018 roku udział ten wynosił 73,9%, zaś na koniec 2019 roku- **70,9%**. Nieznaczny spadek ich udziału w ogólnej liczbie spraw z tej grupy zadań utrzymuje się zatem na poziomie około 3%. Jednocześnie liczba spraw **O** na koniec roku 2019 w stosunku do 2018 uległa zwiększeniu o 1 973 sprawy (5,5%).

W obrębie tej grupy istotne zmiany dotyczą jedynie bardzo znaczącego wzrostu wpływu nadzorów orzekanych na podstawie art. 181a§2 k.k.w. – wzrost o 1 384 spraw (**41,8%**). Rośnie również stan tych spraw. Na koniec 2017 roku było ich 4 193, na koniec 2018 roku- 6 304, a na koniec 2019 roku było ich już 9 161 spraw – **w kolejnych latach odpowiednio wzrost o 52,3% i 45,3%**.

Do innych zadań zaliczane są również tzw. dozory elektroniczne. Roczny wpływ tych spraw kształtuje się na podobnym poziomie. W roku 2018 wpłynęło do zespołów 12 579 spraw, w roku 2019 – 12 677 spraw, co stanowi 6,3% spraw wliczanych do obciążenia.

Dział 1a. Kara ograniczenia wolności – godziny.

Przy jednoczesnym wzroście liczby spraw Kkow, rośnie też liczba godzin do wykonania. Zjawisku temu towarzyszy również wzrost średniej liczby godzin przypadających na jedną sprawę.

W 2019 roku łącznie wpłynęło do wykonania o 5 278 419 godzin więcej niż w roku 2018 roku – wzrost o 18,4% (to ponad **5 milionów** godzin więcej). Stan pozostałych do wykonania godzin na koniec 2019 roku w stosunku do stanu na koniec 2018 roku wzrósł o 3 670 313 godzin (16,0%). Jednocześnie zwiększyła się też w w/w relacji liczba godzin rozliczonych na skutek faktycznego wykonania pracy z 9 155 732 godzin w roku 2018 do 10 732 726 godzin w roku 2019 – wzrost o 1 576 994 godzin (ponad 1,5 miliona) (17,2%). To niewątpliwie bardzo znaczny sukces i jeszcze większe wyzwania.

W sprawach Kkow wyraźny jest ogólny trend związany ze wzrostem średniej liczby godzin przypadających na jedną sprawę. Średnią liczbę godzin przypadającą w 2018 roku na jedną sprawę Kkow wynosiła **148,4 godziny**. Średnią liczbę godzin przypadającą w 2019 roku na jedną sprawę Kkow wyniosła już **166,6 godziny** (średnio w Polsce). W poszczególnych okręgach i zespołach występuje jeszcze większe zróżnicowanie i liczba godzin przypadających na jedną sprawę dochodzi do 300.

Dział 1.1 Liczba spraw zawieszonych.

Następuje dalszy sukcesywny wzrost spraw zawieszonych. W relacji do wszystkich czynnych spraw na koniec roku 2017 stanowiły one **12,7%** spraw. Na koniec 2018 roku udział ten wzrósł do 13,7%, a na koniec 2019 roku wynosił już **14,2%, to 38 191 spraw**. Spadła co prawda liczba zawieszonych dozorów – spadek o 501 spraw (34,8%), ale jednocześnie wzrosła liczba zawieszonych spraw Kkow – wzrost o 2 268 spraw (6,5%).

Strukturalnie dominują sprawy **Kkow** – **97,3%** wszystkich spraw zawieszonych według stanu na koniec 2019 roku.

Dział 2.1. Wnioski.

Odpowiednio do zmian w strukturze obciążenia odnotowano wzrost liczby złożonych wniosków o 5 981 (**3,5%**). W największym stopniu wpływ na to wywarł zwiększający się wpływ spraw z zakresu kary ograniczenia wolności i pracy społecznie użytecznej. Towarzyszył temu wzrost liczby wniosków składanych w tej kategorii spraw – o 11 780, tj. 8,9%. Z satysfakcją odnotować należy dalszy spadek liczby wniosków w wierszu 24 – w 2019 roku złożono ich jeszcze 171.

Dział 2.2. Upomnienia.

W ślad za zmianami obciążenia - w sprawach z okresem próby, odnotowano dalszy spadek liczby upomnień z 7 681 na koniec 2018 roku do 5 819 na koniec 2019 roku – spadek o 1 862 (24,2%).

Dział 2.3. Posiedzenia wykonawcze.

Zmiany w zakresie sposobu obliczania liczby posiedzeń, w których uczestniczyli kuratorzy w MS-S40 w 2019 roku przyniósł skutek, którego należało się spodziewać – liczbowy spadek w tej kategorii zadań o 20 970 posiedzeń (36,9%) w porównaniu do danych za rok 2018. Z wysokim prawdopodobieństwem zakładać jednak należy, iż tak znaczącemu spadkowi danych liczbowych nie towarzyszy zmiana jakościowa, której konsekwencją byłoby mniejsze obciążenie kuratorów sądowych tą kategorią zadań.

Dział 3. Wywiady.

W zakresie łącznej liczby wywiadów w 2019 roku odnotowano niewielki wzrost w stosunku do 2018 roku – wzrost o 817 wywiadów (0,3%).

- wywiady kontrolne – spadek o 12 004 wywiady (**38,7%**)
(efekt systematycznie zmniejszającej się liczby dozorów powierzanych do wykonania kuratorom społecznym)

- zebranie informacji w trybie art. 43h§4 k.k.w. – wzrost o 5 643 (**44,4%**)
(wzrost będący najprawdopodobniej wynikiem bardziej precyzyjnego sposobu rejestrowania zleceń wpływających do zespołu)
- wywiady w trybie art. 14 k.k.w. – spadek o 1 107 wywiadów (**0,5%**)
(część wywiadów wcześniej rejestrowanych w tej kategorii prawdopodobnie zasilła pozycję powyżej)
- wywiady w trybie art. 214 k.p.k. – wzrost o 1 942 wywiady (**10,1%**)
(pozytywna tendencja sprzyjająca rozwojowi diagnostyki)

Stopniowo zwiększa się udział wywiadów przeprowadzonych przez kuratorów zawodowych. Na koniec 2017 roku udział ten wynosił 72,2%, na koniec 2018 roku udział ten wynosił 73,6%, zaś na koniec 2019 roku wynosił już **75,8%**.

Dział 4. Pomoc z Funduszu Sprawiedliwości.

W stosunku do roku 2018 odnotowano wzrost ogólnej wartości udzielonej pomocy o 314 264 zł (**6,7%**). Wzrost ten mieści się w granicach inflacyjnych. Odnotowano niewielkie zwiększenie liczby złożonych wniosków o pomoc o 216 (**1,2%**), głównie od członków osób pozbawionych wolności oraz zwalnianych z jednostek penitencjarnych. Obserwowalny jest stały wzrost przeciętnej wysokości pomocy udzielanej z funduszu z **255,70 zł** na osobę w roku 2017, poprzez **274,49 zł** w 2018 roku, **do 294,03 zł w 2019 roku**, Rozpiętości średniej pomocy w roku 2019 wahała się **od 162,83 zł do 600,93 zł**.

W zakresie świadczeń z funduszu wzrósł udział tych udzielnych członkom rodzin skazanych. W roku 2018 osoby te wystąpiły z 663 wnioskami o udzielenie pomocy, natomiast w roku 2019 takich wniosków zarejestrowano 969.

Część II Kuratorzy rodzinni

Dział 1. Ewidencja wykonywanych zadań

lata/liczba spraw	stan pocz.	wpływ	wpływ % stanu pocz.	zakończono	zakończono % stanu pocz.	stan na koniec
2010	191 366	91 344	47,7%	101 273	52,9%	181 437
2011	181 424	95 773	52,8%	97 381	53,7%	179 816
2012	179 796	92 107	51,2%	123 834	68,9%	148 135
2013	148 540	121 066	81,5%	96 407	64,9%	173 199
2014	172 900	94 770	54,8%	95 623	55,3%	172 047
2015	155 281	107 770	69,4%	104 654	67,4%	158 397
2016	156 657	76 755	49,0%	87 230	55,7%	146 182
2017	146 182	76 335	52,2%	80 066	54,8%	142 451
2018	142 451	70 572	49,5%	77 659	54,5%	135 364
2019	131 871*	56 032	42,5%	57 071	43,3%	130 832
Razem		882 524		921 198		

Tabela 2.

* - pomiędzy 31.12.2018 r. a 01.01.2019 r. zniknęły **3 493 sprawy**, ze względu na korekty MS-S40; najwięcej ubyło na przełomie 2014/2015 – 16 766 spraw, głównie ze względu na zmiany organizacyjne;

1. Poziom ogólny.

Łącznie w grupie nadzorów i innych zadań w zakresie stanu spraw na koniec roku 2019 relatywnie do tego samego okresu roku 2018 (po uwzględnieniu korekty - patrz uwaga powyżej) odnotowano niewielki już tylko spadek o 1 039 spraw – **0,8%**.

W relacji do roku 2018 zmniejszył się znacznie wpływ nowych spraw. W roku 2019 wpłynęło o 14 540 mniej nowych spraw – spadek o **20,6%**. Jest to najniższy wynik od co najmniej 10 lat. Analogiczna tendencja jest też wyraźnie zauważalna po stronie spraw zakończonych. W trakcie 2019 roku zakończonych zostało o 20 588 spraw mniej niż w roku 2018 – spadek o **26,5%**.

Zmniejsza się przy tym procentowy udział kuratorów zawodowych w prowadzeniu wszystkich spraw liczonych obecnie do obciążenia - z 35,3% w roku 2016 do 33,3% na koniec 2018 roku i **32,8%** na koniec 2019 roku. Prawdopodobną przyczyną tego zjawiska jest obciążenie liczbą wykonywanych na potrzeby sądów czynności diagnostycznych- wywiadów środowiskowych, które w przeważającej mierze są zadaniami wykonywanymi przez kuratorów zawodowych. Dlatego też, pomimo że zespoły rodzinne co do zasady pracują w oparciu o model zawodowo- społeczny, większość nadzorów stanowiących trzon obciążenia pracą kuratorów rodzinnych jest powierzana do wykonania kuratorom społecznym. Zawodowi kuratorzy rodzinni sygnalizują przy tym problemy na jakie napotykają w pozyskiwaniu osób chętnych do pełnienia funkcji społecznego kuratora sądowego, czego przyczyn można upatrywać w kwestiach związanych z obciążeniem psychicznym przy podejmowanych zadaniach i świadomością odpowiedzialności za ich wykonanie (także w kontekście stereotypowego

i powierzchniowego przekazu medialnego zwykle towarzyszącego sprawom z udziałem małoletnich dzieci).

2. Nadzory

W obszarze **nadzorów** w roku 2019 odnotowano niewielki spadek stanu spraw w porównaniu do roku 2018 – ze 127 003 spraw do 125 371 spraw – spadek o **1,3%**. Wpływ tego typu spraw wzrósł w roku 2019 o 3 506 – wzrost o **7,5%**. W porównywalnym stopniu wzrosła też liczba spraw zakończonych – wzrost o **5,2%**. Relatywnie największą dynamikę zmian zaobserwowano w zakresie nadzorów dotyczących spraw nieletnich. Liczba tych spraw zmniejszyła się o 1 178 (**3,8%**).

Odnotowano wyraźne zwiększenie wpływu nadzorów opiekuńczych – z 23 243 spraw w roku 2018 do 26 070 w roku 2019 – wzrost o **12,2%**.

Nieznacznie spadł procentowy udział kuratorów zawodowych w sprawowaniu nadzorów. Na koniec 2019 roku kształtował się na poziomie **30,4%**, w roku 2018 udział ten wynosił 29,5%.

3. Inne zadania

W obszarze **innych zadań** nastąpił istotny spadek stanu spraw – z 8 361 spraw do 5 461 spraw – spadek o **34,7%**. Jednocześnie też odnotowano znaczny spadek wpływu tych spraw, bo aż o 12 004 spraw – spadek o **67,7%**. W głównej mierze jest to wynik zmian wprowadzonych w formularzu statystycznym, który dostosowany został do obowiązujących przepisów. Od 2019 roku do innych zadań nie są już zaliczane sprawy dotyczące **kontroli warunków życiowych osoby poddanej prawnej opiece lub kurateli**, których jeszcze na koniec 2018 roku wykazano aż **3 159** (w sprawach tych kuratorzy rodzinni wykonują obecnie wywiady środowiskowe na zlecenie sądu).

W zakresie spraw zaliczanych aktualnie do innych zadań dostrzegalne są następujące zmiany:

- udział kuratora w kontaktach rodziców z dzieckiem – **wzrost** stanu o 314 spraw (17,7%), przy wpływie mniejszym o 274 sprawy (11,4%)
- odebranie osoby podlegającej władzy rodzicielskiej – **wzrost** stanu o 29 spraw (22,8%), przy nieznacznie większym wpływie o 55 spraw (4,7%)
- Nwo – kontrola zobowiązań nałożonych na nieletnich lub ich rodziców – **spadek** o 84 sprawy (2,5%), przy zmniejszeniu się wpływu o 93 sprawy (3,8%)

Procentowy udział kuratorów zawodowych w wykonywaniu innych zadań na koniec 2019 roku kształtował się na poziomie **87,4%**, a w roku 2018 udział ten wynosił 90,8%.

Dział 1a. Udział kuratora w kontaktach rodzica z dzieckiem

Odnotowano dalszy, znaczny wzrost liczby kontaktów w obecności kuratora sądowego. Porównując dane z 2019 roku do 2018 roku kuratorzy zawodowi odnotowali zwiększenie liczby tych czynności o 1 598 (11,9%), natomiast kuratorzy społeczni o 1 779 (19,8%). Łączna ich liczba wzrosła o 3 377 kontaktów w obecności kuratora (**15,1%**) i w roku 2019 odnotowano 25 808 takich spotkań. Ze względu na swoją specyfikę postrzegane są przez kuratorów jako jedno z bardziej obciążających zadań ze względu na to, że często odbywają się w soboty, niedziele i święta, w różnorodnych miejscach

(np. parki linowe, baseny itp.), są w bardzo niewielkim stopniu uregulowane przepisami, a orzeczenie sądów bardzo często skonstruowane są w sposób otwarty- pozwalający stronom na dowolność interpretacji.

Procentowy udział kuratorów zawodowych w wykonywaniu tych zadań na koniec 2019 roku kształtował się na poziomie **58,2%** - w roku 2018 udział ten wynosił 59,9%.

Dział 2.1 Wnioski kuratorów pion rodzinny

Odnotowano relatywnie niewielki spadek liczby wniosków o 1 400 (**2,4%**).

Dział 2.2 Posiedzenia wykonawcze

Zmiany w zakresie sposobu obliczania liczby posiedzeń, w których uczestniczyli kuratorzy w MS-S40 w 2019 roku spowodował to co mógł spowodować - spadek o 27 153 posiedzenia (51,2%) wobec danych za rok 2018.

Dział 3 Wywiady kuratorów rodzinnych

Odnotowano dalszy wzrost liczby wywiadów. Porównując dane z 2019 roku do 2018 roku **kuratorzy zawodowi wykonali o 27 064 wywiadów więcej (9,3%)**, kuratorzy społeczni o 13.990 wywiadów więcej (**31,5%**), **Ogółem wykonano więcej o 41 640 wywiady (12,2%)**.

Wzrost liczby wywiadów dotyczy zarówno postępowania wykonawczego, gdzie liczba wywiadów w roku 2019 wzrosła o 20 986 (37,3%), jak również postępowania rozpoznawczego, gdzie liczba wywiadów wzrosła o 20 068 (7,2%).

Nieznacznie spadł udział wywiadów przeprowadzonych osobiście przez kuratorów zawodowych - z 86,7% do 84,5% w roku 2019. Nieznacznie też zmniejszyła się liczba wywiadów kontrolnych o 1.536 (4,4%).

Dział 4 Ośrodki kuratorskie.

Według stanu na koniec roku w 2019 roku wykazano 106 ośrodków kuratorskich. W roku 2019 przybyło w sumie 9 ośrodków kuratorskich. Znane są przypadki, gdy nowo powstały ośrodek nie ma zapewnionych żadnych środków na swoją działalność.

Część III Etatyzacja

Dział 1.1 Limity i obsady zespołów.

1. Limit etatów liniowych na koniec 2019 roku wynosił łącznie 5.113,5 i zmalał o 4 etaty w stosunku do 2018 roku.
2. Limit etatów liniowych w pionie karnym na koniec 2019 roku wynosił łącznie 2 917,75 i zmalał o kolejne 64 etaty (2,1%) w stosunku do 2018 roku.
3. Limit etatów liniowych w pionie rodzinnym na koniec 2019 roku wynosił łącznie 2 195,75 i wzrósł o kolejne 60 etatów (2,8%) w stosunku do 2018 roku.
4. Kierownicy w pionie karnym - 331 etatów - spadek o 4 etaty wobec 335 na koniec 2018 roku.
5. Kierownicy w pionie rodzinnym - 225 etatów - wzrost o 7 etatów wobec 218 na koniec 2018

6. Liczba zespołów ogółem – 559 (nie sumuje się jw) – wzrost o 6 wobec 553 w roku 2018
7. Liczba aplikantów w pionie karnym – 45,334 – spadek o 1,666 wobec 47 na koniec 2018
8. Liczba aplikantów w pionie rodzinnym – 70,233 – spadek o 4,767 wobec 75 na koniec 2018
9. Liczba kuratorów społecznych w pionie karnym to obecnie 6 859 osób – ubyło kolejnych 1 756 kuratorów (20,4%).
10. Liczba kuratorów społecznych w pionie rodzinnym to obecnie 11.554 osób – ubyło kolejnych 158 kuratorów (1,3%).
11. Liczba kuratorów społecznych łącznie w obydwóch pionach spadła znacznie poniżej 20 tysięcy – na koniec roku 2019 odnotowano **18 413** kuratorów społecznych. Istnieje duże prawdopodobieństwo, że liczba ta będzie dalej maleć, głównie po stronie pionu karnego.

Zdziwienie wzbudza zatrudnienie aplikanta w ramach limitu 0,233 etatu.

Dział 1.2 Limity i obsady obsługi biurowej.

Łączna liczba etatów pracowniczych obsługi biurowej na koniec 2019 roku wynosiła 455,983. **To spadek o 15,947 etatu** wobec stanu na koniec 2018 roku. Wobec zaś roku 2016, kiedy odnotowano najwyższą liczbę etatów obsługi (494,250), to **spadek aż o 38,267 etatów**.

Wskaźnik udziału osób zatrudnionych w zespołach na koniec 2019 roku wynosił **76,3%** wobec 79,2% na koniec 2018 roku – **spadek o 2,9%**.

Mamy więc do czynienia z podwójnie niekorzystną tendencją w zakresie zapewnienia obsługi sekretarskiej zespołów. Zwłaszcza, że towarzyszy temu zjawisko przejmowania wyróżniających się pracowników obsługi przez wydziały.

Dział 1.3 Liczba zespołów i realizacja art. 42 ustawy

(analiza porównawcza 2018 - 2019)

1. Liczba zespołów łącznie – **559** – przybyło 6 zespołów.
2. Zespoły połączone – **154** – ubył 1 zespół
6. Zespoły dla dorosłych – **224** – przybył 3 zespoły
10. Zespoły dla rodzinnych – **181** – przybyły 4 zespoły
13. Zespoły bez obsługi: 10 łączonych – (uprzednio 4); 3 dla dorosłych - (uprzednio 4); 5 rodzinnych – (uprzednio 4); **razem 18 zespołów bez obsługi** - na koniec 2018 było ich 12.

Część IV. Udział w wykonaniu ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie

Działy 1.1 i 1.2 dotyczące liczby kuratorów wchodzących w skład zespołów i grup roboczych oraz liczby posiedzeń zespołów i spotkań grup roboczych.

W tym zakresie nastąpił nieznaczny wzrost liczby kuratorów wchodzących w skład zespołów interdyscyplinarnych – na poziomie 3,7% - 4,5%, przy jednoczesnym spadku liczby kuratorów wchodzących w skład grup roboczych – na poziomie 2,9%.

Jednocześnie odnotowano istotny wzrost liczby posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych z udziałem kuratora - wzrost o 5,8%. Takich posiedzeń w roku 2019 odnotowano 10.158. Nieznacznie zmalała liczba spotkań grup roboczych z udziałem kuratora - spadek o 2,2%. Takich spotkań odnotowano w 2019 roku 17.388.

Część V. Sporządzenie zestawienia statystycznego

Dział 1. Obciążenie administracyjne respondentów.

Rok	2012	2014	2016	2017	2018	2019
przygotowanie danych (w min.)	1 197 586	687 884	484 870	438 879	384 413	356 223
wypełnienie formularza (w min.)	103 881	77 560	60 960	56 947	50 511	53 539

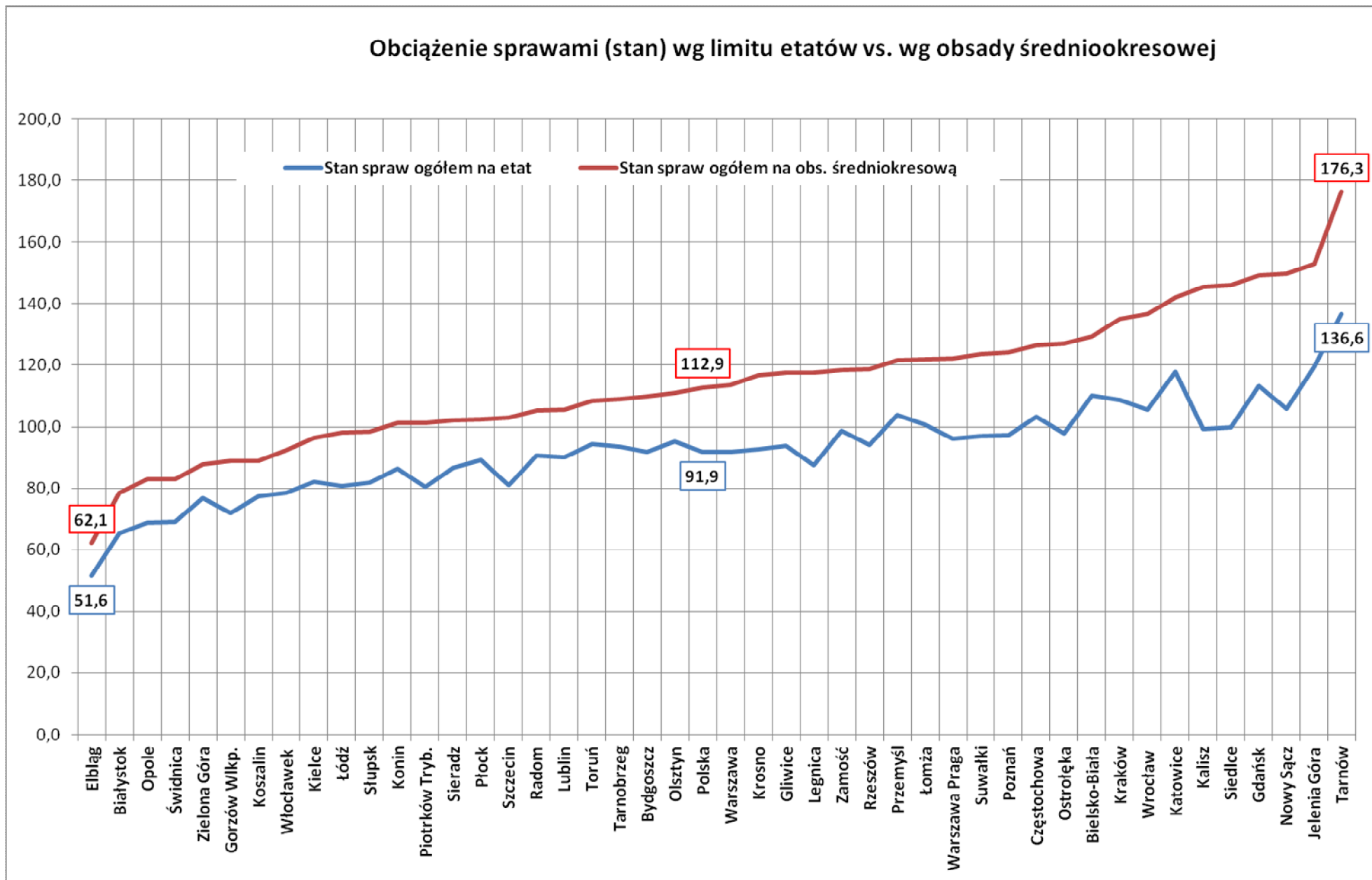
Widoczna jest stała tendencja spadkowa w zakresie czasu poświęconego na przygotowanie danych. W zakresie czasu potrzebnego na wypełnienie formularza nastąpiła pewna stabilizacja.

Na poziomie zespołów (x/559) średni czas przygotowania danych wynosi ok. **10 godzin i 37 minut**, wypełnienie formularza zajmuje obecnie średnio **1 godzinę i 36 minut**.

Konstrukcja formularza nie pozwala na sprawdzenie zróżnicowania obciążenia administracyjnego w zależności od programu używanego w zespołach.

ANALIZA OBCIĄŻENIA OBOWIĄZKAMI- ZESTAWIENIE WG OKRĘGÓW

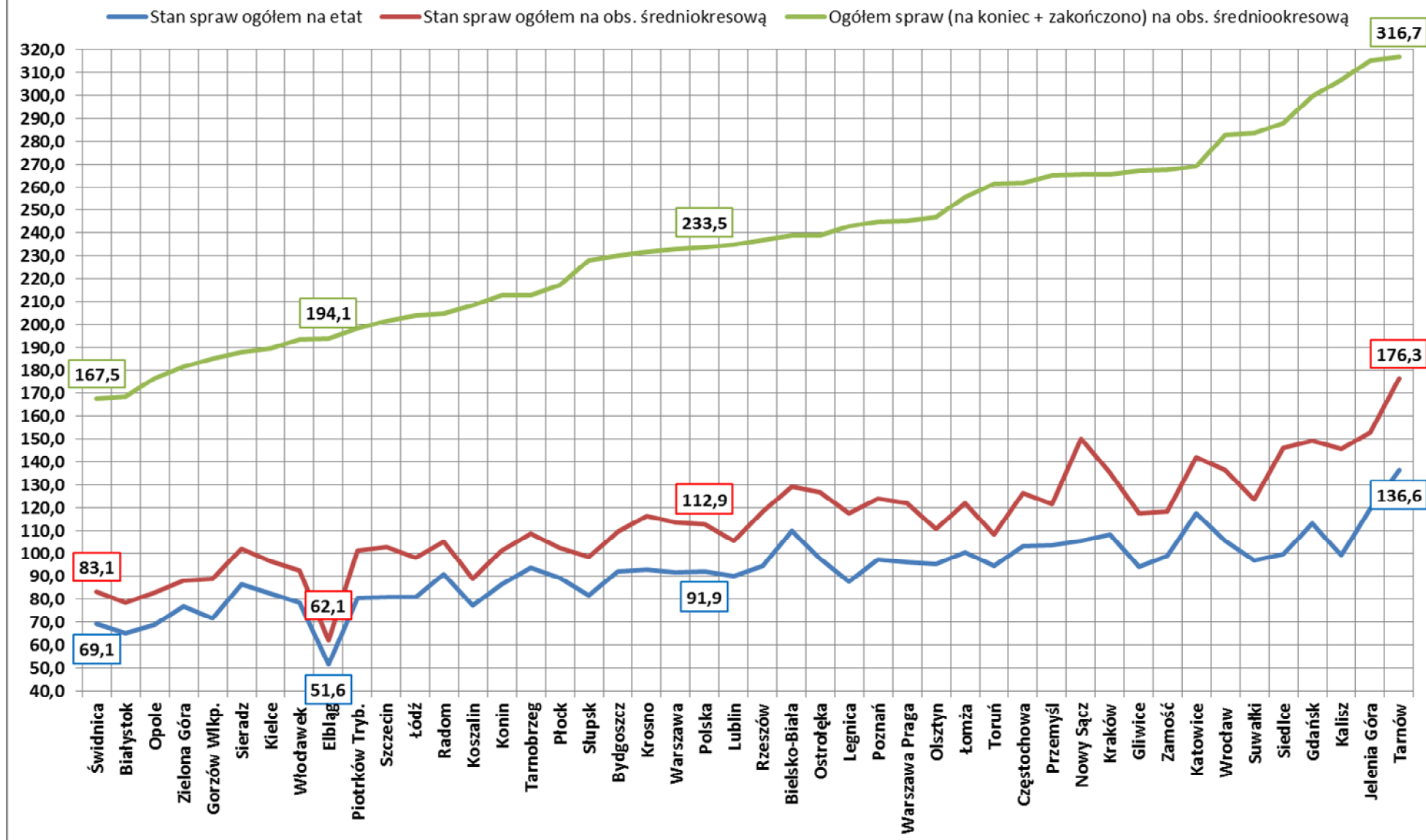
Część I Kuratorzy dla dorosłych

Wykres 1.

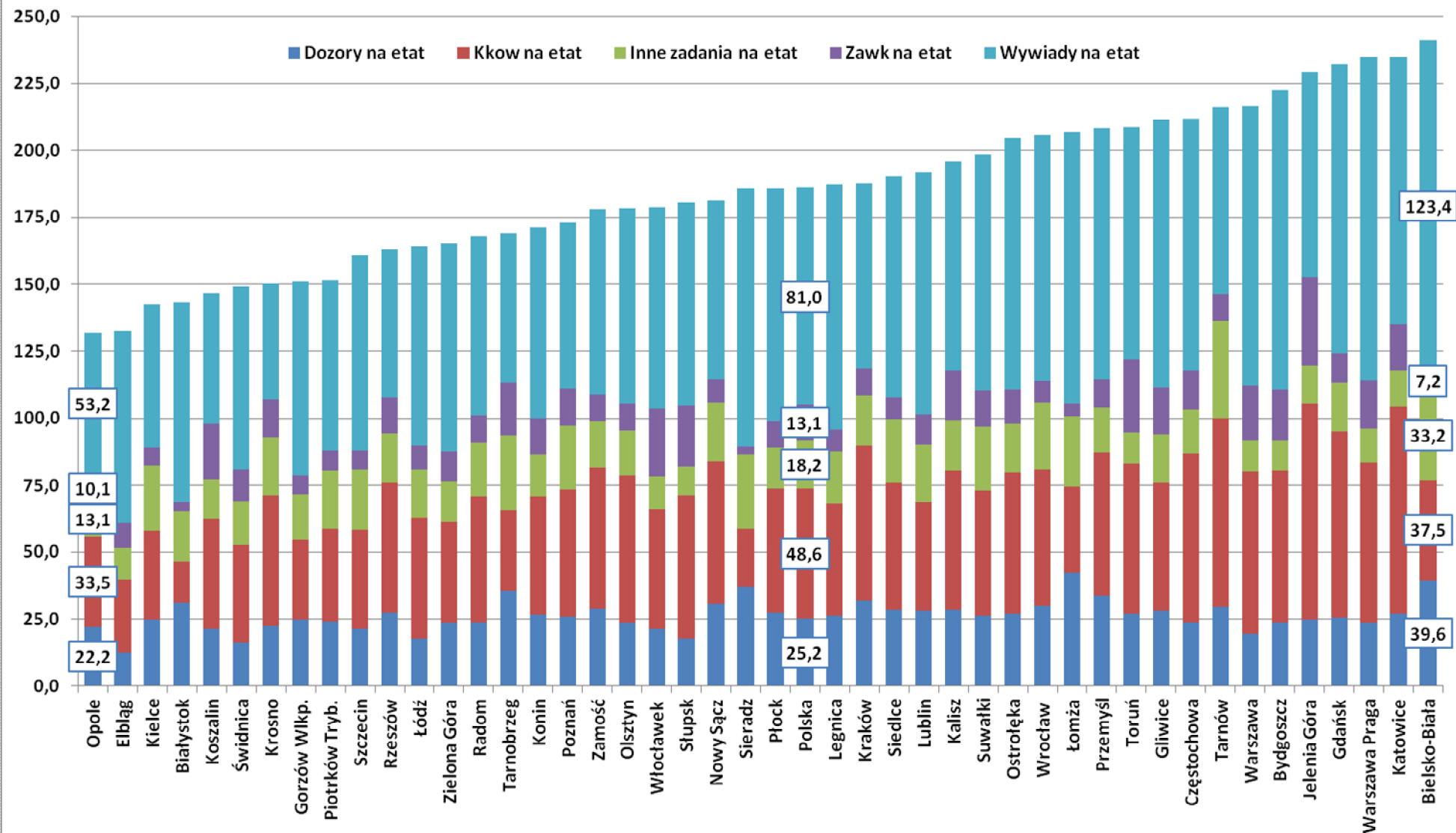
Obciążenie sprawami (Doz, Kkw, inne zadania, bez zawk i wywiadów) liczone wg limitu etatów w stosunku do obsady średniokresowej.

Obciążenie sprawami liczone na trzy sposoby

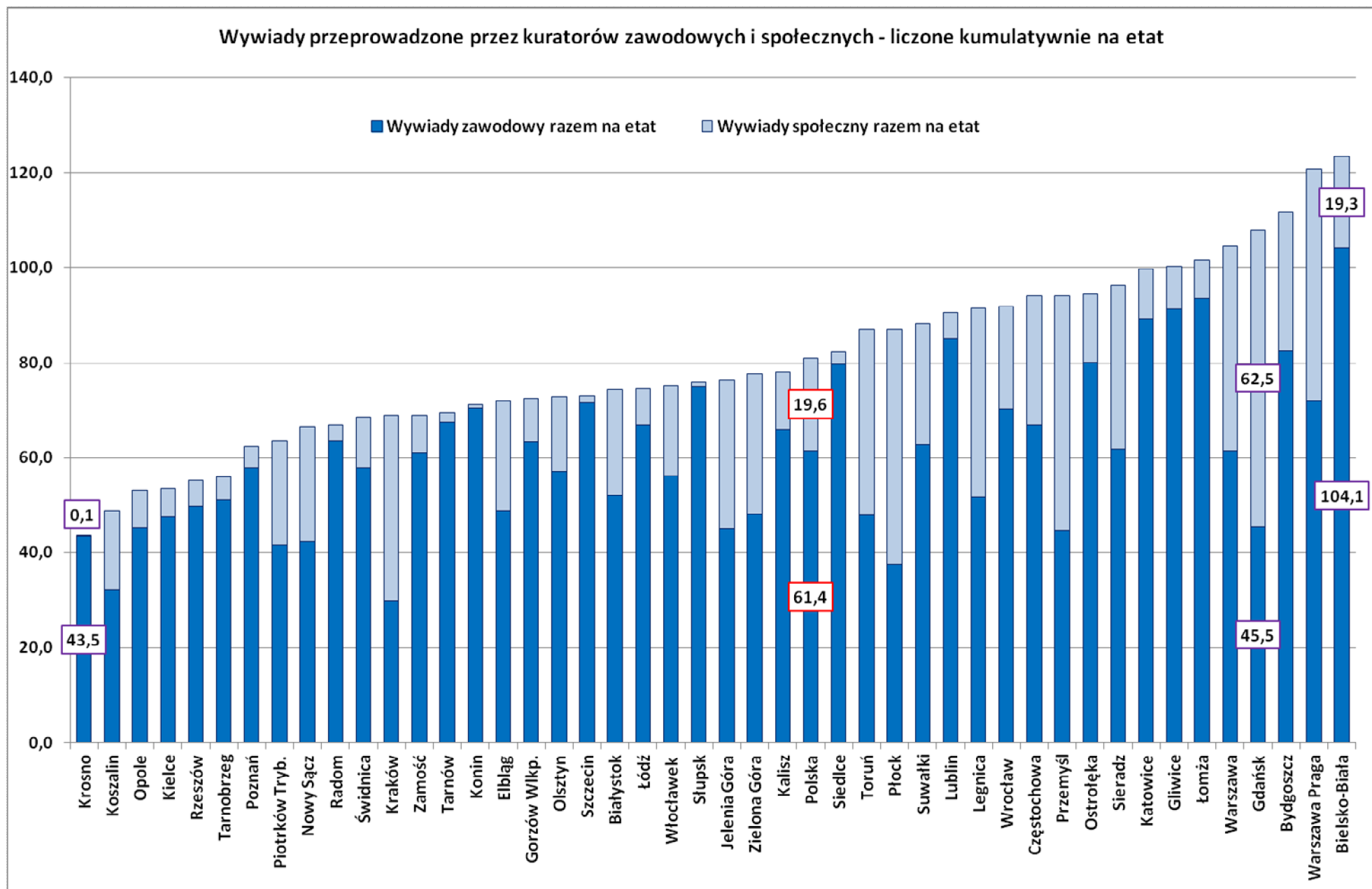

Wykres 2. Zestawienie obciążenia sprawami (dozory, kara ograniczenia wolności i praca społecznie użyteczna, inne sprawy) wg kryteriów z wykorzystaniem różnych zmiennych- zestawienie pokazuje jak sposób liczenia wpływa na wykazanie statystycznego obciążenia obowiązkami.

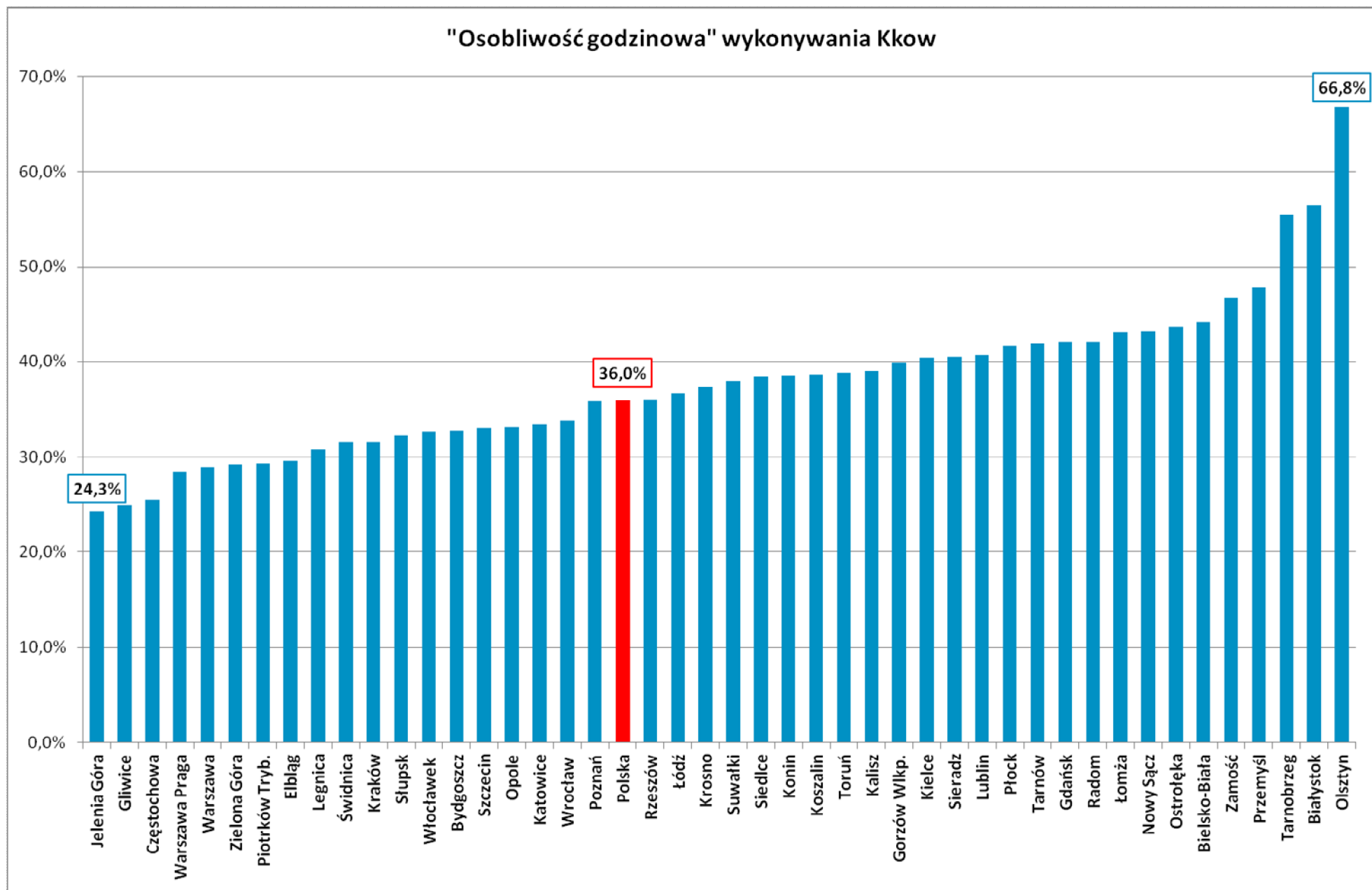
Obciążenie poszczególnymi rodzajami spraw kumulatywnie - stan na etat

Wykres 3. Obciążenie sprawami (Doz, Kkow, inne zadania, Zawki i wywiadami) liczone wg limitu etatów.

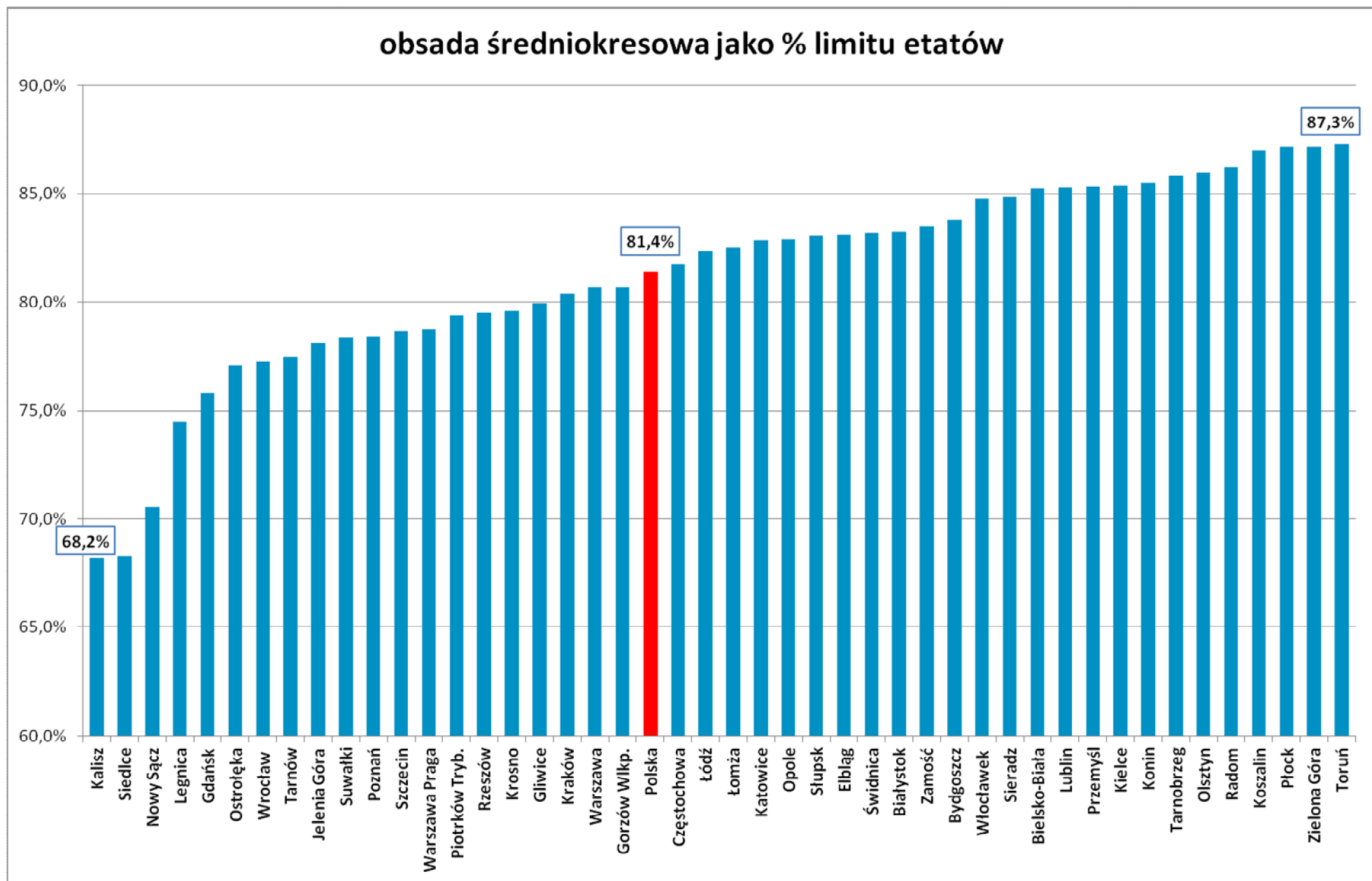

Wykres 4. Wywiady przeprowadzone przez kuratora zawodowego i kuratora społecznego w przeliczeniu na jeden etat kuratorski kumulatywnie.

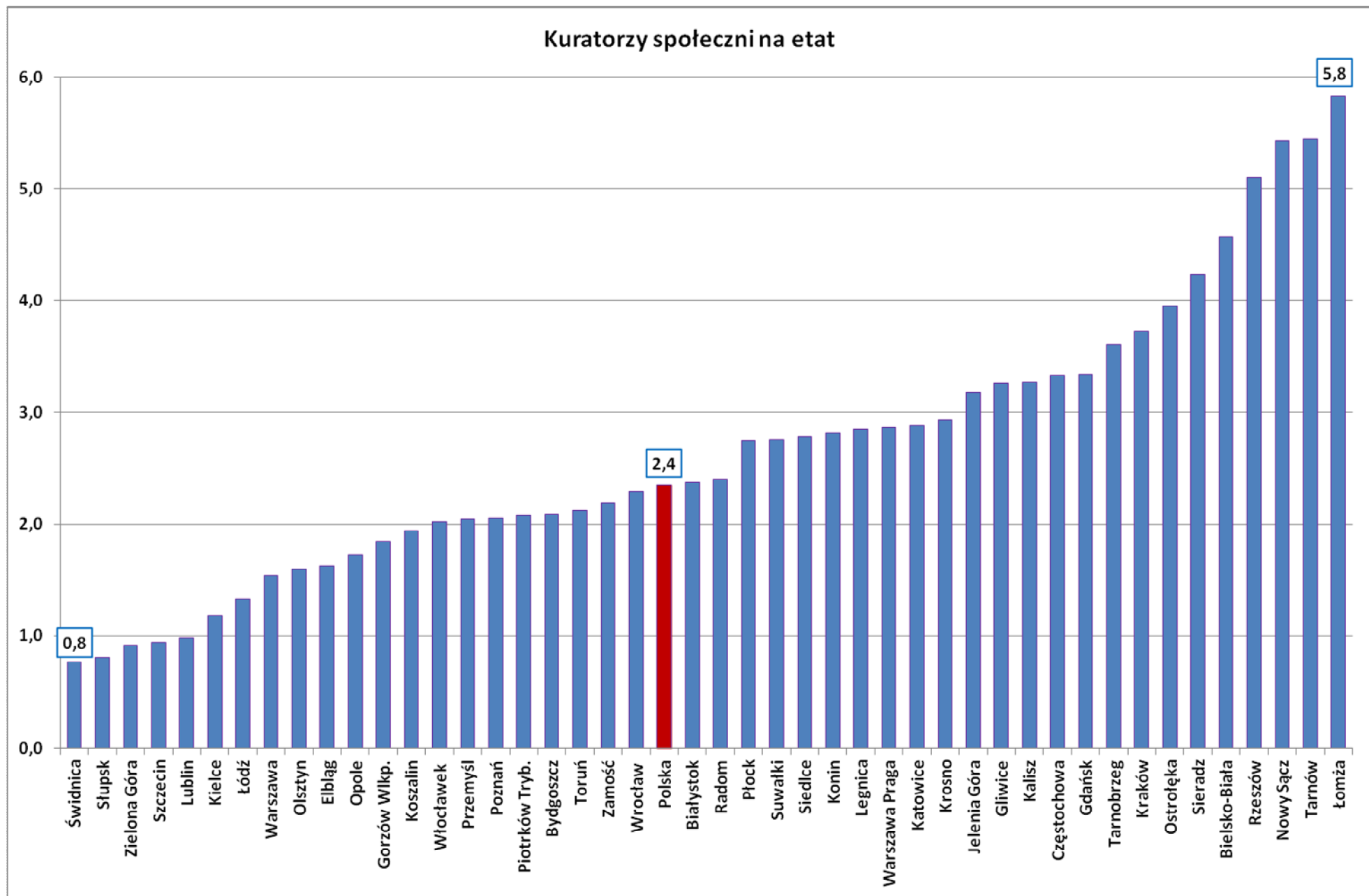

Wykres 5. Procentowy udział godzin zakończonych wskutek faktycznego wykonania pracy w stosunku do wszystkich godzin rozliczonych.

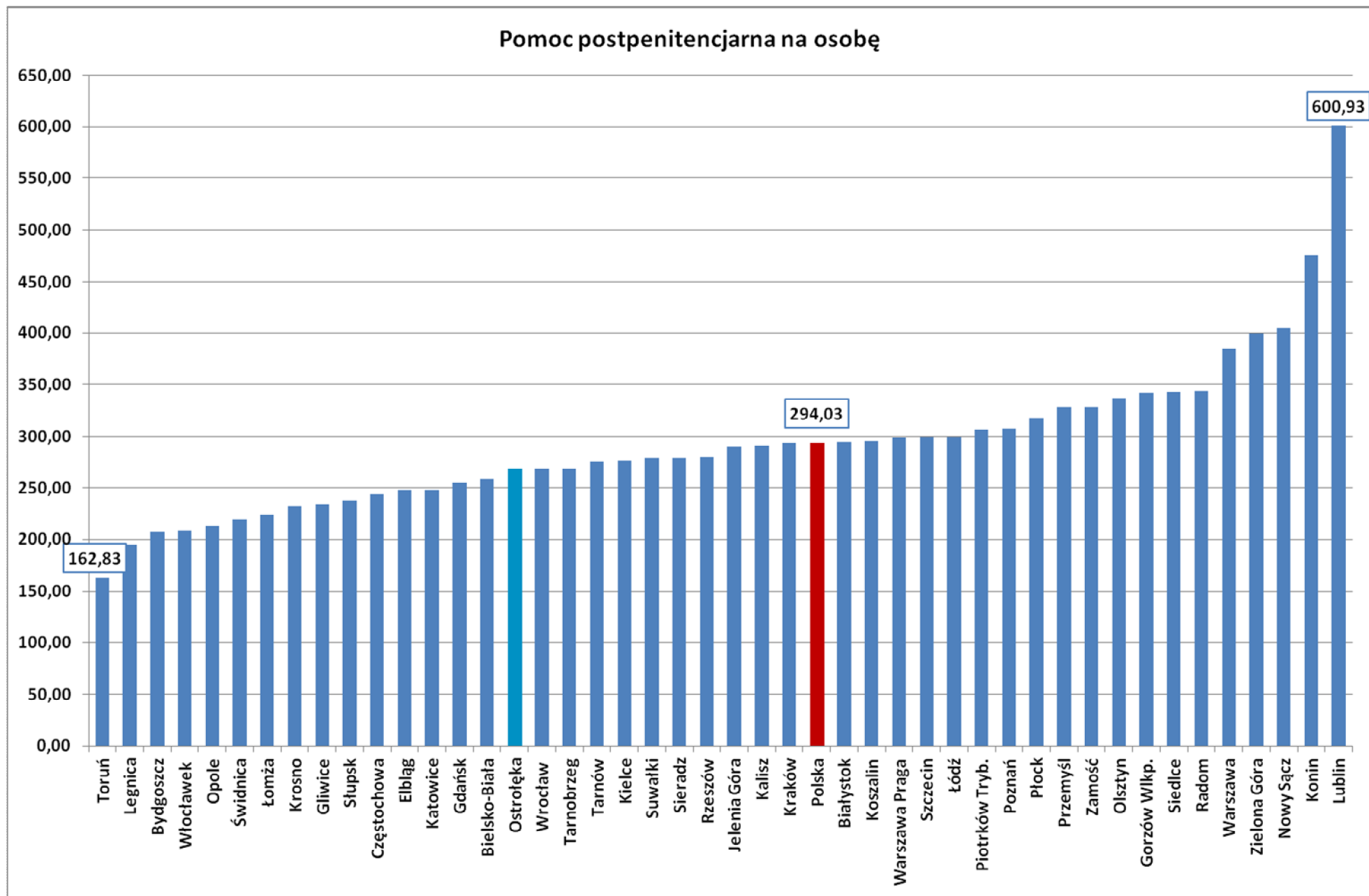

Wykres 6. Obsada średniokresowa jako % limitu etatów w roku 2019 roku- odsetek kuratorów dla dorosłych faktycznie wykonujących zadania.

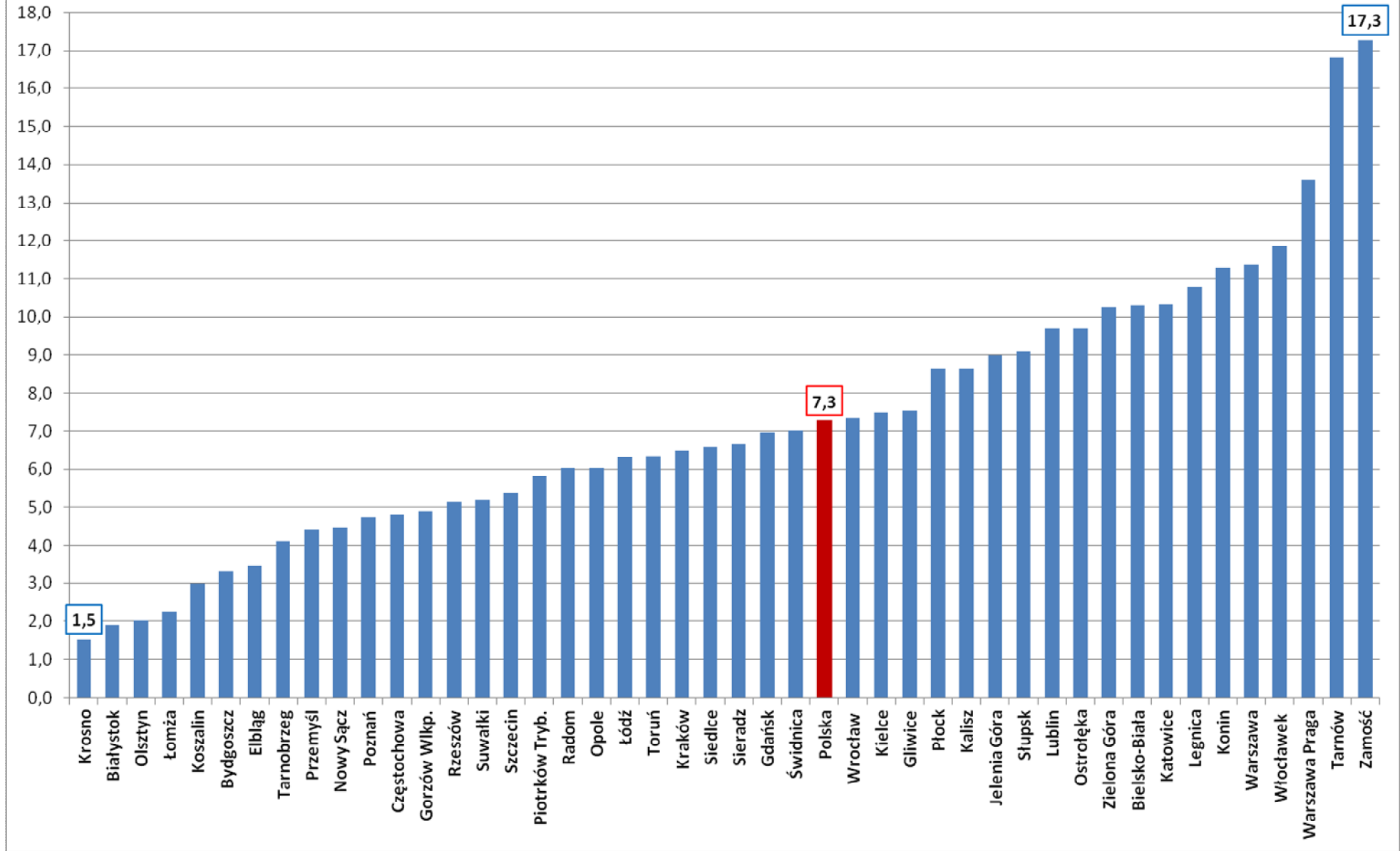

Wykres 7. Liczba kuratorów społecznych w przeliczeniu na jeden etat kuratora zawodowego.

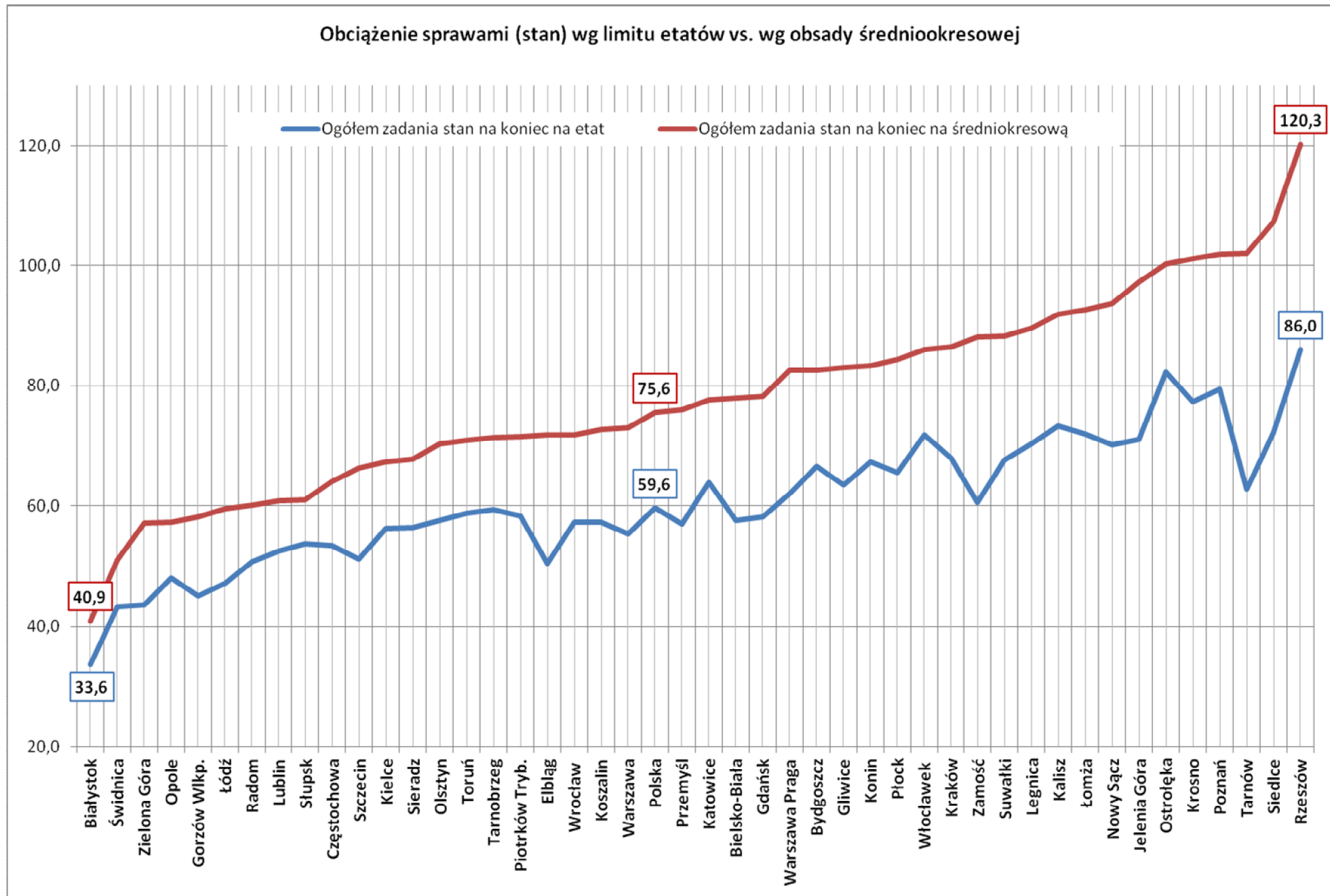
Wykres 8. Średnia wysokość świadczenia z środków FPPiPP w przeliczeniu na jedną osobę, której udzielono pomocy.

Wywiady art. 214 na etat

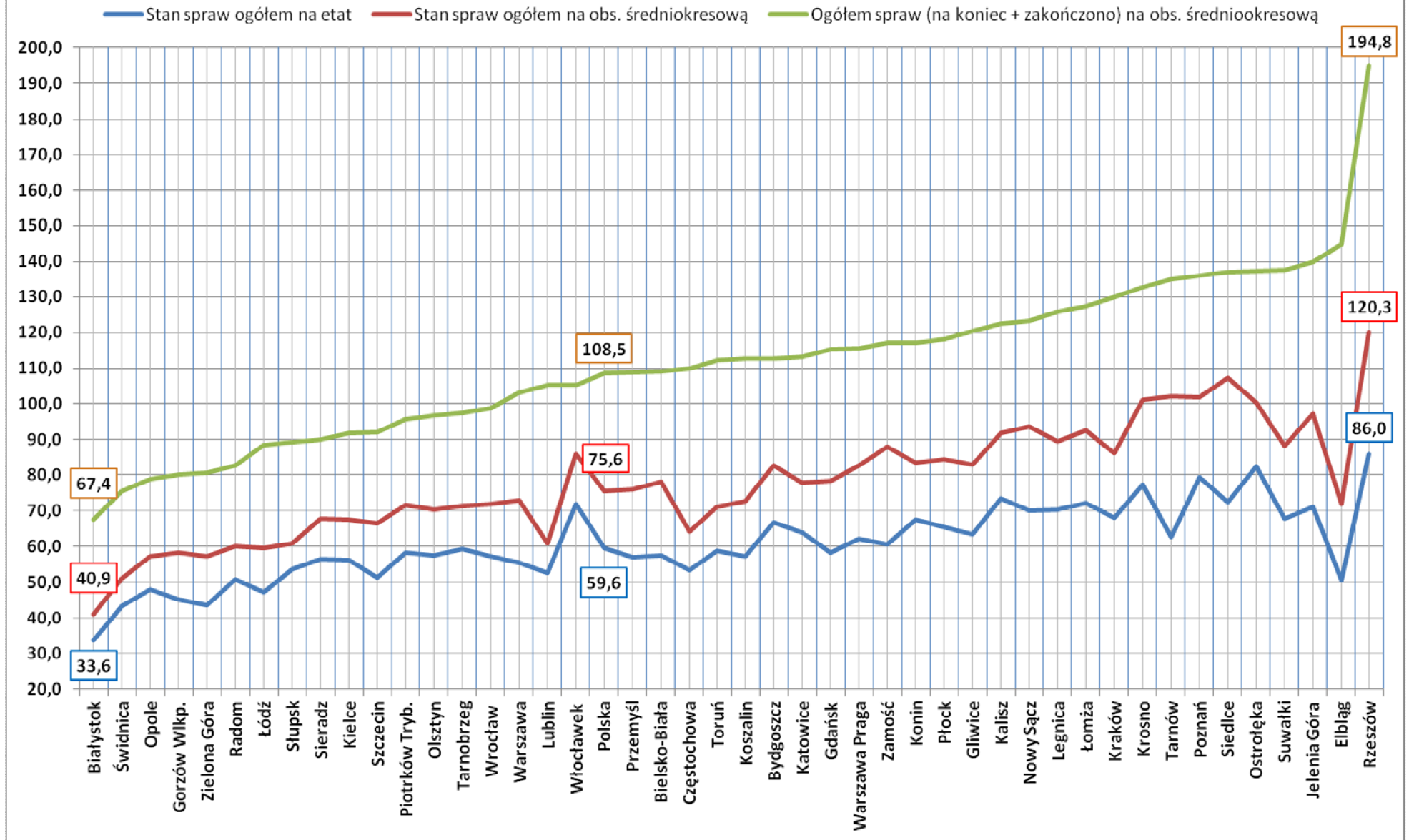
Wykres 9. Liczba wywiadów z art. 214 k.p.k. na etat sędowego kuratora zawodowego.

Część II Kuratorzy rodzinni

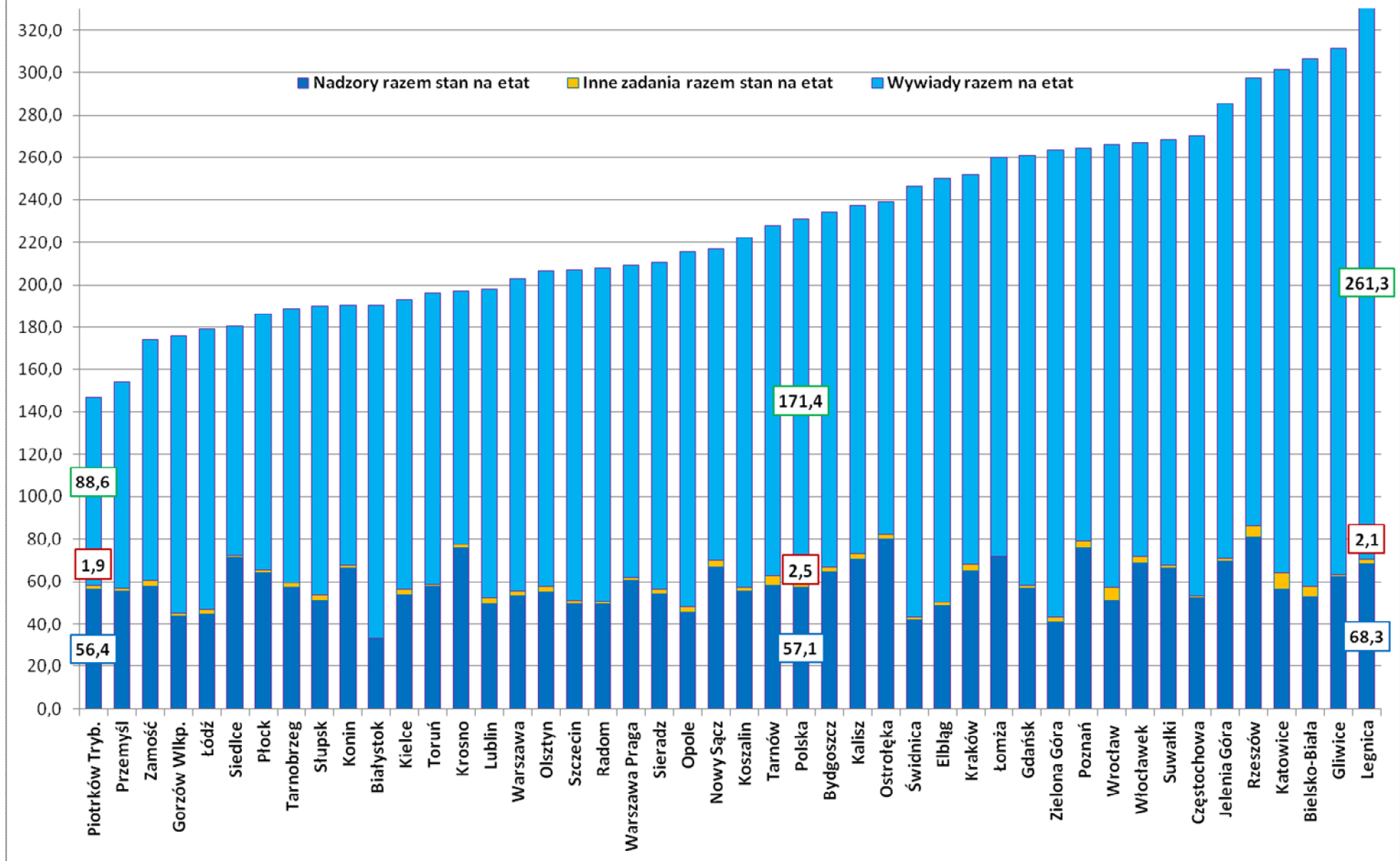
Wykres 1. Obciążenie sprawami (nadzory i inne zadania, bez wywiadów) liczone wg limitu etatów w stosunku do obsady średniokresowej.

Obciążenie sprawami liczone na trzy sposoby

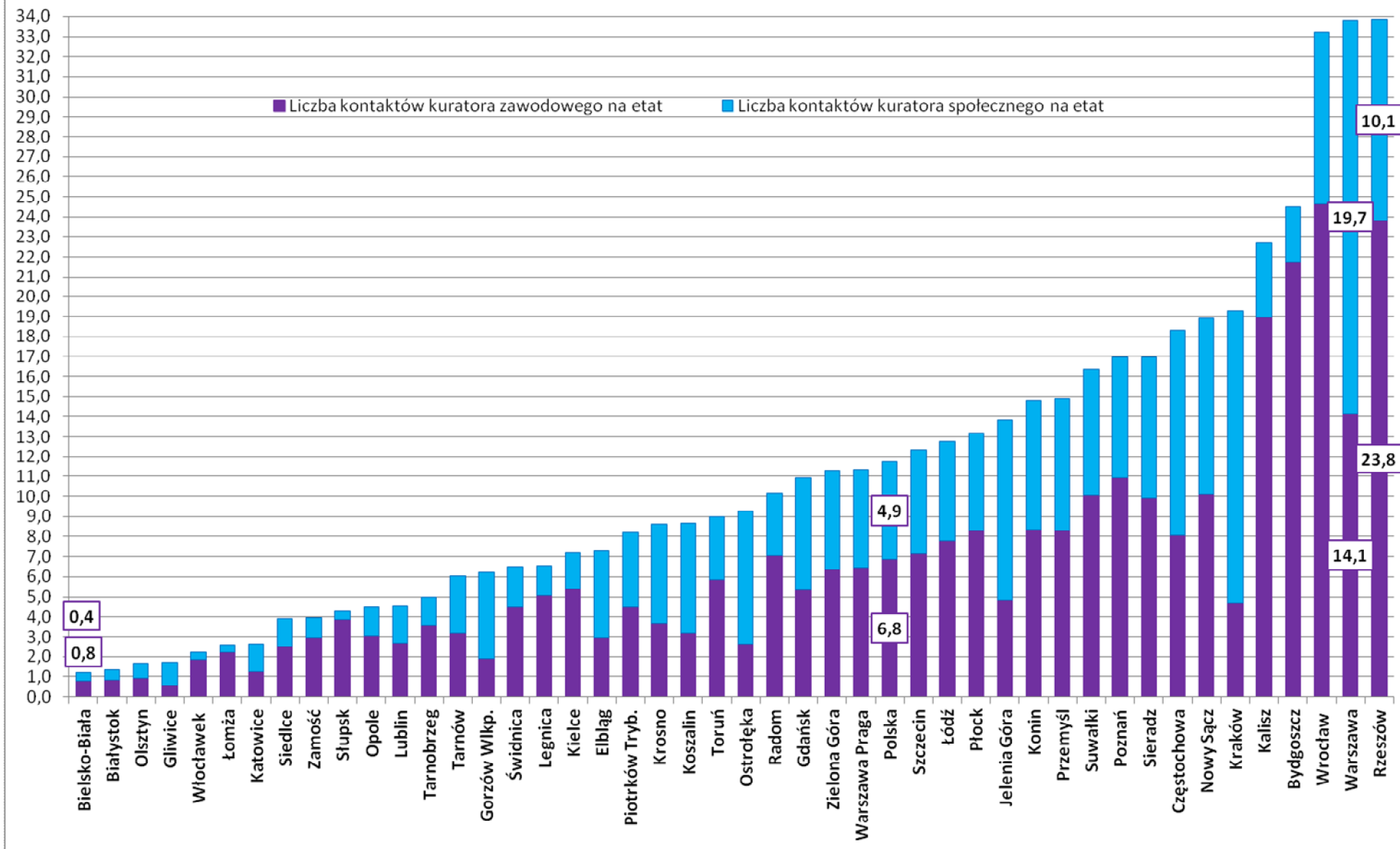
Wykres 2. Obciążenie sprawami (nadzory i inne zadania, bez wywiadów) wg kryteriów z wykorzystaniem różnych zmiennych- zestawienie pokazuje jak sposób liczenia wpływa na wykazanie statystycznego obciążenia obowiązkami.

Obciążenie poszczególnymi rodzajami zadań kumulatywnie - stan na etat

Wykres 3. Obciążenie sprawami (nadzory, inne zadania i wywiady) liczone wg limitu etatów

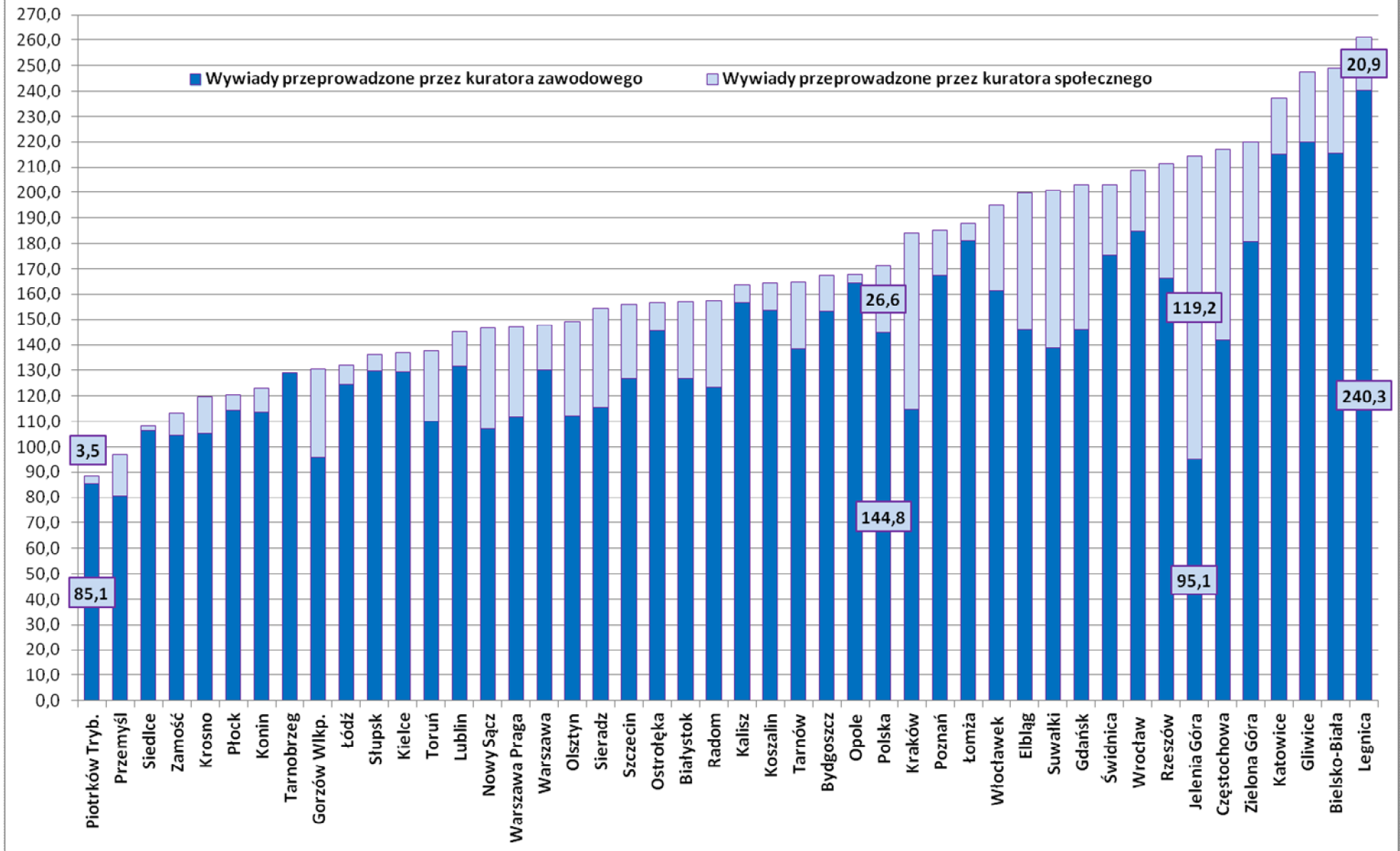
Udział kuratora w kontaktach rodzica z dzieckiem - kumulatywnie na etat kuratora zawodowego

Wykres 4. Udział kuratora w kontaktach rodzica z dzieckiem na jeden etat kuratorski w pionie rodzinnym.

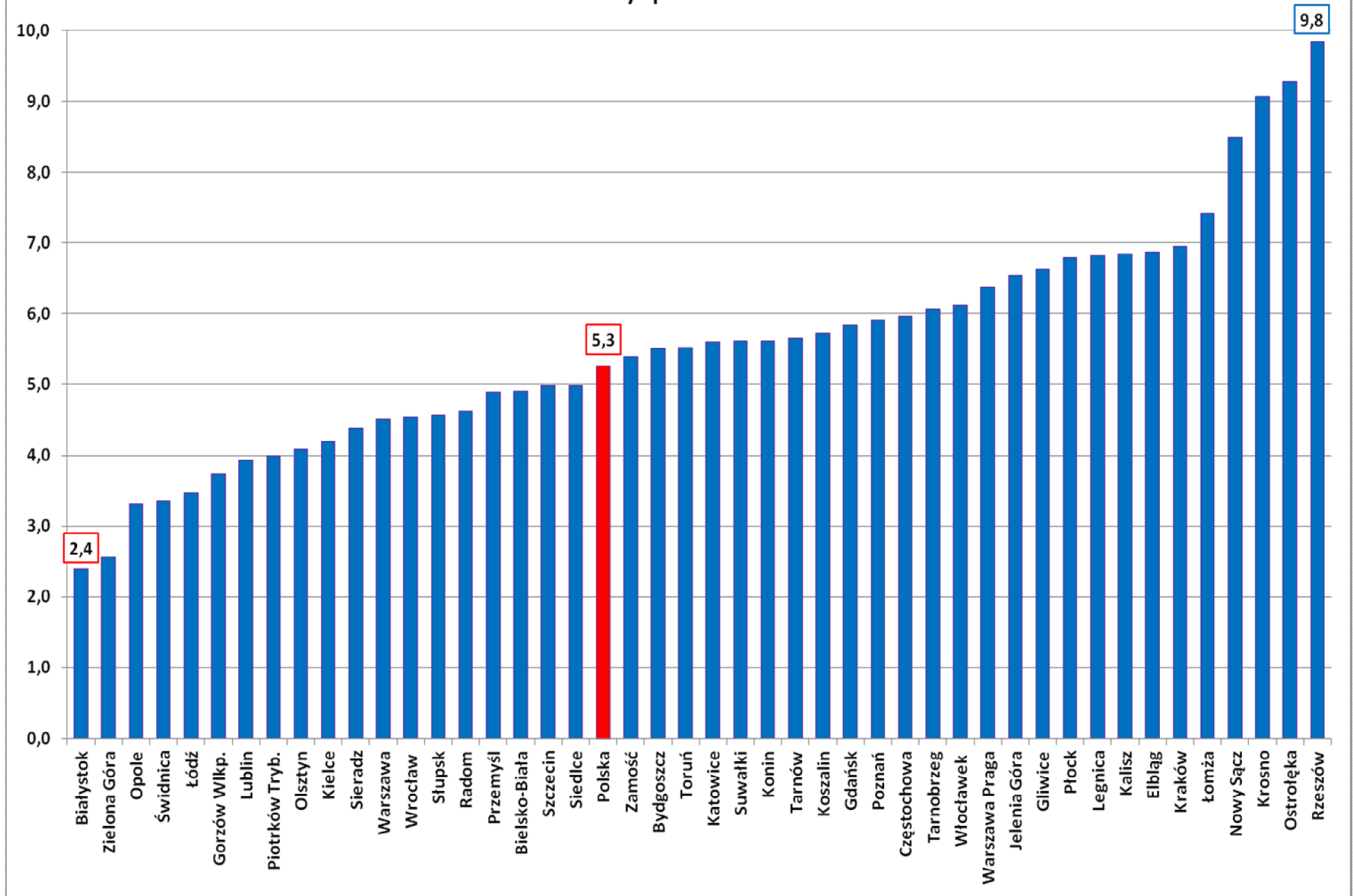

Wywiady przeprowadzone przez kuratora zawodowego i społecznego - liczone kumulatywnie na etat

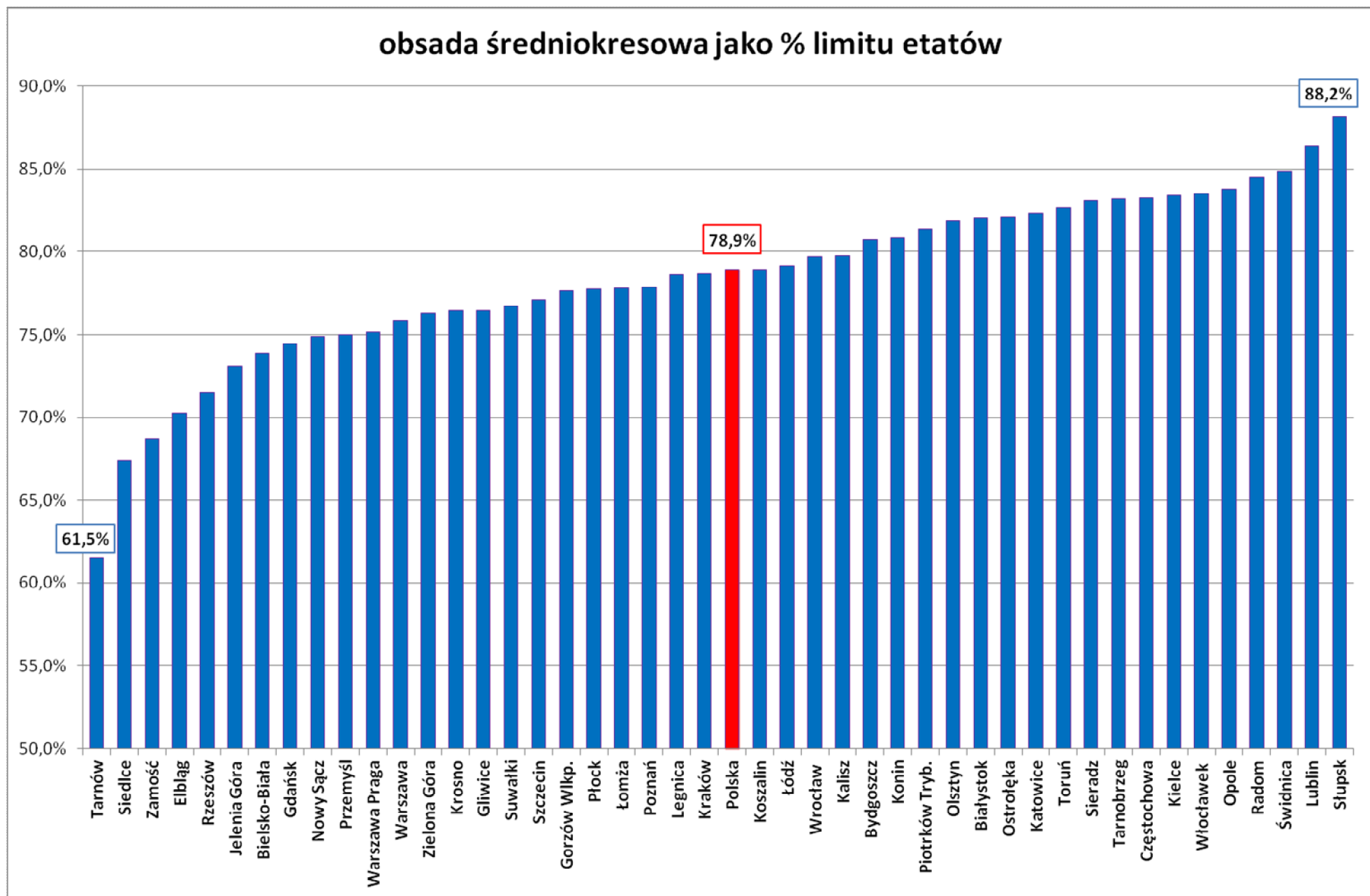

Wykres 5. Wywiady przeprowadzone przez kuratora zawodowego i kuratora społecznego w przeliczeniu na jeden etat kuratorski kumulatywnie.

Kuratorzy społeczni na etat

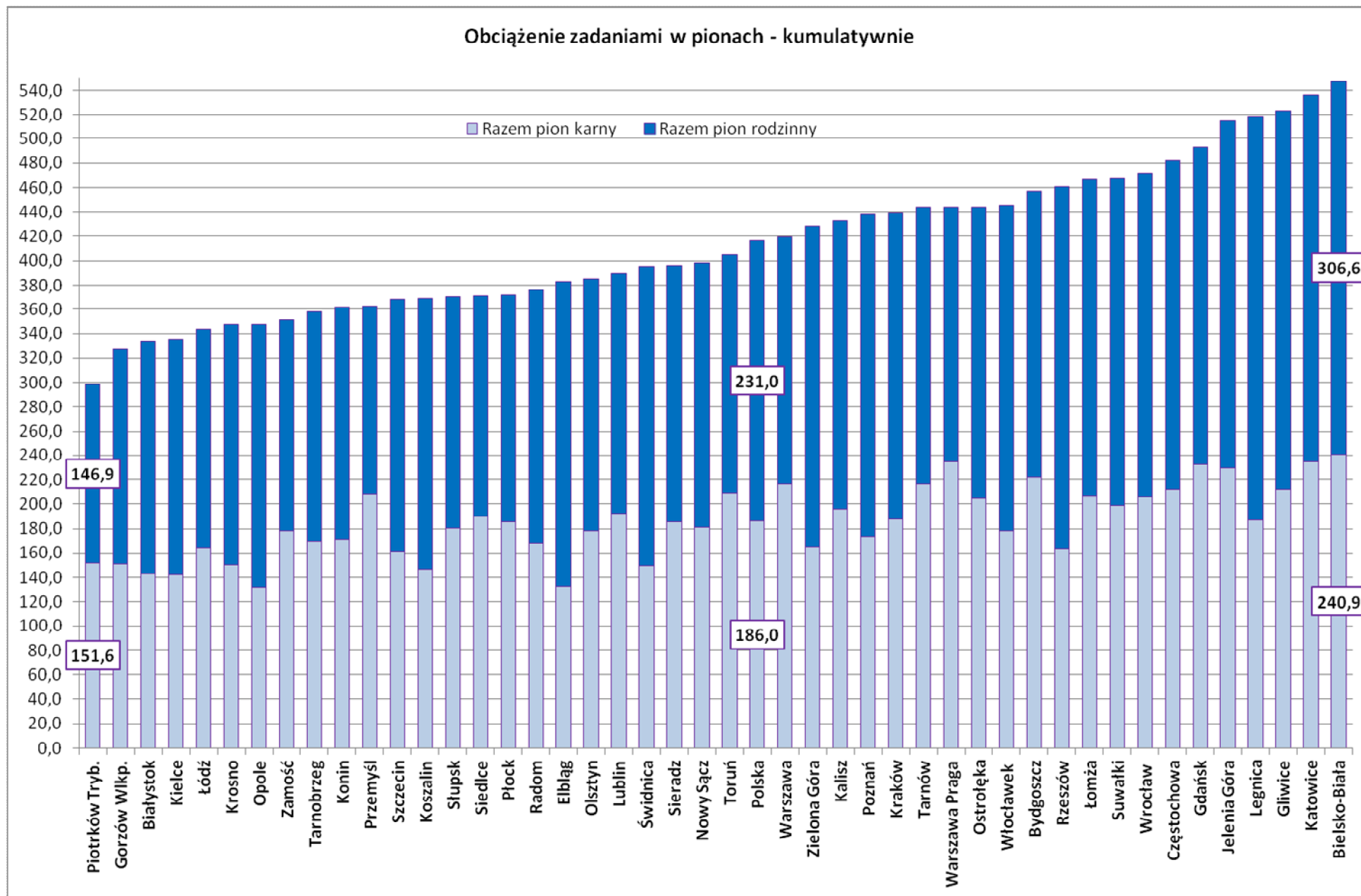

Wykres 6. Liczba kuratorów społecznych na etat kuratora zawodowego.

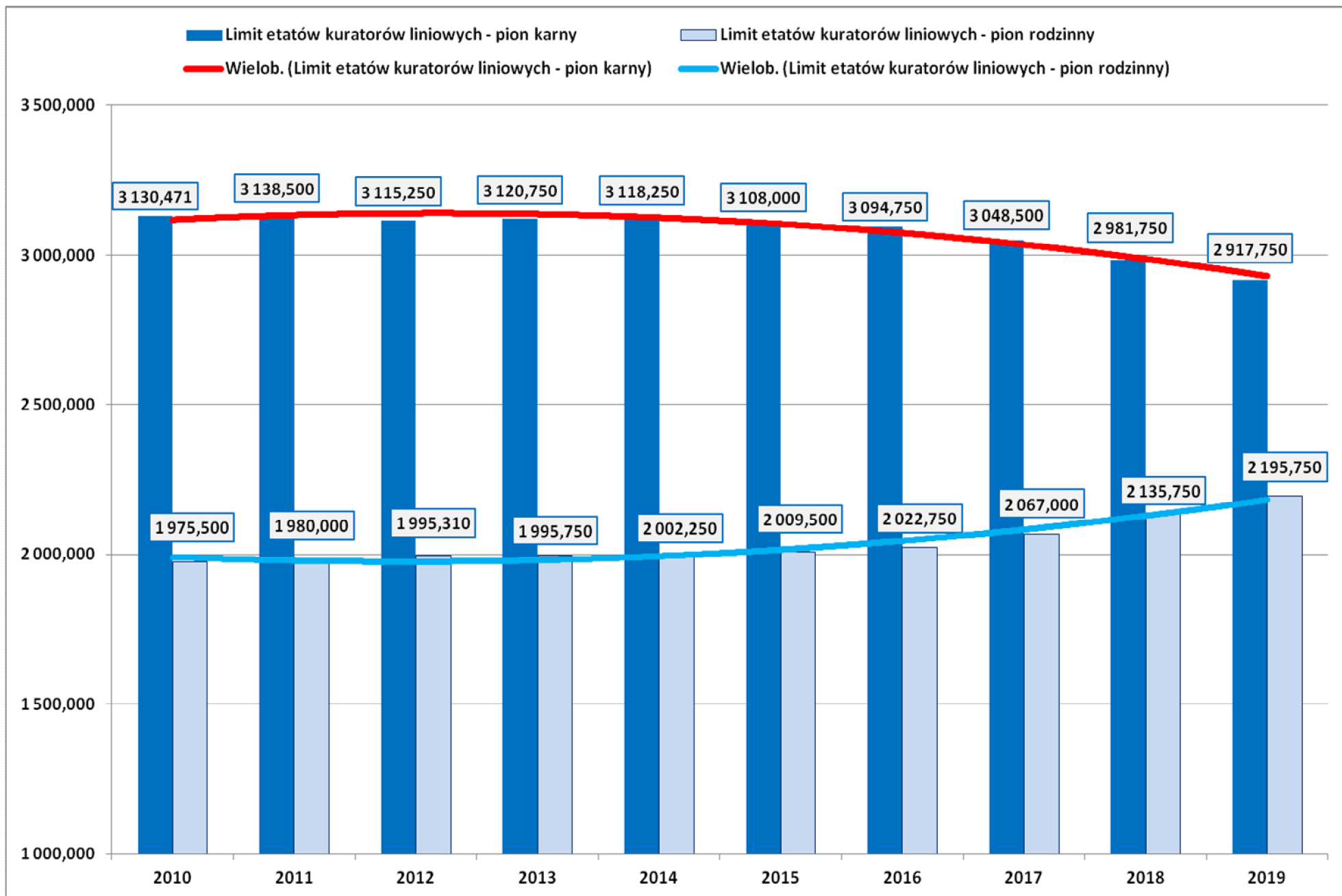

Wykres 7. Obsada średniokresowa jako % limitu etatów w roku 2019 roku- odsetek kuratorów rodzinnych faktycznie wykonujących zadania.

Część III Zestawienia zbiorcze

Wykres 1. Obciążenia zadaniami liczone na etat, kumulatywnie (kuratorzy dla dorosłych: Doz, Kkow, inne zadania, Zaw_K i wywiady; kuratorzy rodzinni: nadzory, inne zadania, wywiady).

Wykres 2. Limity etatów z uwzględnieniem specjalności związanej z wykonywaniem orzeczeń w latach 2010-2019.

Przewodniczący
Krajowej Rady Kuratorów

 Grzegorz Kozera